

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 425/2559

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุดโจทก์ นายสนิท เพ็ญประยูรโจทก์ร่วม นายประสงค์หรือหนู แสงจันทร์ กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 182, ป.วิ.อ. มาตรา 188, ป.วิ.พ. มาตรา 147, ป.วิ.อ. มาตรา 15

ย่อ / หลักกฎหมาย

ขณะศาลฎีกาส่งคำพิพากษาให้ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาให้คู่ความฟัง จำเลยที่ 1 ถูกคุมขังอยู่ที่เรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี ส่วนจำเลยที่ 2 อยู่ที่เรือนจำกลางคลองเปรม การที่ศาลชั้นต้นส่งคำพิพากษาศาลฎีกาให้ศาลจังหวัดราชบุรีอ่านให้จำเลยที่ 1 ฟังก่อน แล้วจึงอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลยที่ 2 ฟัง จึงเป็นการอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลยที่ 2 ฟังโดยชอบด้วย ป.วิ.อ. มาตรา 182 จำเลยที่ 2 จะกล่าวอ้างว่า การที่ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาให้จำเลยที่ 1 ฟัง ย่อมมีผลถึงจำเลยที่ 2 ด้วยไม่ได้ เมื่อตาม ป.วิ.อ. มาตรา 188 บัญญัติเพียงว่า คำพิพากษามีผลตั้งแต่วันที่ได้อ่านในศาลโดยเปิดเผยเป็นต้นไป โดยมีได้บัญญัติว่า คดีถึงที่สุดเมื่อใด จึงต้องนำ ป.วิ.พ. มาตรา 147 มาใช้บังคับเท่าที่พอจะใช้บังคับได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา 15 เมื่อศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลยที่ 2 ฟังเมื่อ 18 กันยายน 2555 คดีของจำเลยที่ 2 จึงถึงที่สุดในวันดังกล่าว การที่ศาลชั้นต้นออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดให้แก่จำเลยที่ 2 โดยระบุว่าคดีถึงที่สุดวันที่ 18 กันยายน 2555 จึงชอบแล้ว

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลยที่ 2 ฟังเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2555 และออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดว่า คดีสำหรับจำเลยที่ 2 ถึงที่สุดวันที่ 18 กันยายน 2555 ต่อมาวันที่ 16 ธันวาคม 2557 จำเลยที่ 2 ยื่นคำร้องว่า การอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลยที่ 2 ฟังไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 182 วรรคสาม เพราะไม่มีเหตุสงสัยว่าจำเลยที่ 2 หลบหนีหรือจงใจไม่มาฟังคำพิพากษา เมื่อผลแห่งการอ่านคำพิพากษามีผลตั้งแต่วันที่ได้อ่านในศาลโดยเปิดเผยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 188 การที่ศาลจังหวัดราชบุรีอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลยที่ 1 ฟังเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2555 คำพิพากษาศาลฎีกาจึงมีผลในวันดังกล่าว การกำหนดวันที่คดีถึงที่สุดจึงต้องถือวันดังกล่าวแก่จำเลยทุกคน โดยไม่ต้องคำนึงถึงการอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลยอื่นฟังในภายหลังเนื่องจากมิได้มีการใช้สิทธิอุทธรณ์หรือฎีกาแล้ว ขอให้ออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดให้แก่จำเลยที่ 2 ใหม่ โดยกำหนดวันคดีถึงที่สุดเป็นวันที่ 26 กรกฎาคม 2555 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 147 วรรคหนึ่ง ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 กำหนดให้คำพิพากษาหรือคำสั่งใดซึ่งตามกฎหมายจะอุทธรณ์หรือฎีกาไม่ได้ให้ถือว่าเป็นที่สุดตั้งแต่วันที่ได้อ่านเป็นต้นไป เมื่อปรากฏว่าคดีนี้ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลยที่ 2 ฟังในวันที่ 18 กันยายน 2555 จึงต้องถือว่าคดีสำหรับจำเลยที่ 2 ถึงที่สุดในวันดังกล่าว หมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดชอบแล้ว ส่วนที่จำเลยที่ 2 อ้างมาในคำร้องว่า ศาลจะต้องยึดถือผลแห่งการอ่านคำพิพากษาในวันที่ 26 กรกฎาคม 2555 นั้น ก็ได้มีกฎหมายโดยบัญญัติไว้ดังกล่าว ทั้งการอ่านคำพิพากษาให้จำเลยคนใดฟัง ก็เป็นเรื่องเฉพาะตัวของจำเลยแต่ละคน ข้ออ้างของจำเลยที่ 2

ไม่อาจรับฟังได้ ให้ยกคำร้อง จำเลยที่ 2 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน จำเลยที่ 2 ฎีกา ศาลฎีกา วินิจฉัยว่า มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยที่ 2 ว่า มีเหตุที่จะแก้ไขวันคดีถึงที่สุดในหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดของจำเลยที่ 2 หรือไม่ โดยจำเลยที่ 2 ฎีกาว่า เมื่อผลของการอ่านคำพิพากษาศาลฎีกามีมาตรา 182 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา บัญญัติไว้โดยเฉพาะแล้ว จึงไม่อาจนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 147 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 มาใช้บังคับได้ จำเลยที่ 2 ไม่ได้หลบหนีหรือจงใจไม่มาฟังคำพิพากษาจึงอยู่ในอำนาจศาลโดยตลอด การอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาต่อหน้าจำเลยแต่ละคนช้าเร็วต่างกันจึงไม่ขัดด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 188 ทั้งการอ่านคำพิพากษามีผลเฉพาะจำเลยเป็นรายบุคคลนั้นเป็นเรื่องผลของการนับระยะเวลาในการใช้สิทธิอุทธรณ์หรือฎีกา แต่ในชั้นฎีกาอันเป็นชั้นคดีถึงที่สุด คำพิพากษาย่อมมีผลแก่จำเลยทุกคนนับแต่วันที่อ่านคำพิพากษาศาลฎีกาเป็นต้นไป โดยไม่ต้องคำนึงถึงการอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลยอื่นฟังในภายหลังนั้น เห็นว่า คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่าขณะที่ศาลฎีกาส่งคำพิพากษาศาลฎีกาไปให้ศาลชั้นต้นอ่านให้คู่ความฟังนั้น จำเลยที่ 1 ถูกคุมขังอยู่ที่เรือนจำเขาบิน จังหวัดราชบุรี ส่วนจำเลยที่ 2 ถูกคุมขังอยู่ที่เรือนจำกลางคลองเปรม ดังนี้ การที่ศาลชั้นต้นส่งคำพิพากษาศาลฎีกาไปให้ศาลจังหวัดราชบุรีอ่านให้จำเลยที่ 1 ฟังก่อน แล้วจึงอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลยที่ 2 ฟัง จึงเป็นการอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลยที่ 2 ฟังโดยชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 182 แล้ว จำเลยที่ 2 จะกล่าวอ้างว่าการที่ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลยที่ 1 ฟังย่อมมีผลถึงจำเลยที่ 2 ด้วยไม่ได้ เพราะขณะนั้นศาลชั้นต้นยังไม่อ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลยที่ 2 ฟังโดยเปิดเผย ทำให้จำเลยที่ 2 ยังไม่ทราบผลตามคำพิพากษาศาลฎีกา ทั้งศาลชั้นต้นก็ยังไม่ได้บังคับคดีจำเลยที่ 2 ตามคำพิพากษาศาลฎีกาแต่อย่างใด เมื่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 188 บัญญัติเพียงว่าคำพิพากษามีผลตั้งแต่วันที่ได้อ่านในศาลโดยเปิดเผยเป็นต้นไป โดยไม่ได้บัญญัติวิธีพิจารณาไว้โดยเฉพาะว่าคดีถึงที่สุดเมื่อใด จึงต้องนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 147 มาใช้บังคับเท่าที่พอจะใช้บังคับได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 147 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "คำพิพากษาหรือคำสั่งใด ๆ ซึ่งตามกฎหมายจะอุทธรณ์หรือฎีกาหรือมีคำขอให้พิจารณาใหม่ไม่ได้นั้น ให้ถือว่าเป็นที่สุดตั้งแต่วันที่ได้อ่านเป็นต้นไป" คดีนี้ศาลชั้นต้นอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลยที่ 2 ฟังเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2555 คดีของจำเลยที่ 2 จึงถึงที่สุดในวันดังกล่าว การที่ศาลชั้นต้นออกหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดให้แก่จำเลยที่ 2 โดยระบุว่าคดีถึงที่สุดวันที่ 18 กันยายน 2555 จึงชอบด้วยบทบัญญัติดังกล่าวแล้ว กรณีไม่มีเหตุที่จะแก้ไขวันที่คดีถึงที่สุดในหมายจำคุก เมื่อคดีถึงที่สุดให้แก่จำเลยที่ 2 ใหม่ตามที่จำเลยที่ 2 ฎีกาได้ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามานั้นชอบแล้ว ฎีกาของจำเลยที่ 2 ฟังไม่ขึ้นพิพากษายืน

องค์คณะ

ไพโรจน์ นวนนุช · ปิยกุล บุญเพิ่ม · สุรางคณา กมลละคร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/425/2559>